

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Névtan

Egyetemi tanév 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar és Általános Nyelvészeti Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom (főszak)
1.7. Képzési forma	Nappali tagozatos képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Névtan				A tantárgy kódja		LLM5164			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Csomortáni Magdolna								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Csomortáni Magdolna								
2.4. Tanulmányi év		III.	2.5. Félév		5.	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					12
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek					

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórárszáma	42
3.8. A félév összórárszáma	98
3.9. Kreditszám	4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, vetítő, tábla
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Előadóterem, vetítő, tábla

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcs-kompetenciák	C3 – Az anyanyelv névtani jelenségeinek szinkrón és diakrón bemutatása. C3.2 – A mai névtani jelenségek ismerete és értelmezése. Az anyanyelv fő névtani változásainak, valamint a névtani normák és névhasználatbeli különbségek ismerete. Szakmai projektek kidolgozása a mai magyar nyelv tulajdonnevei témában a szinkrón és diakrón vizsgálat elveire alapozva.
Transzverzális kompetenciák	CT1 – A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát. CT2 – Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A névtan alapkérdéseinek bemutatása az általános és szakmai kompetenciák megalapozása, fejlesztése céljából.
--------------------------------------	--

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A névtan alapfogalmainak ismertetése, a rendszerszerűség és a rendszerezések közötti viszony feltárása a tulajdonnévi csoport leírása során, a tulajdonnévi csoport dinamikus jellegének értelmezése.
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
2. A helynévtan és a helynév.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
3. A helynévadási modell 1.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
4. A helynévadási modell 2.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
5. A helynevek nyelvi elemzésének módszere 1.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
6. A helynevek nyelvi elemzésének módszere 2.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
7. A helynevek nyelvi elemzésének módszere 3.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
8. A személynévtan és a személynév.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
9. A magyar személynévrendszer fejlődéstörténeti vázlata.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
10. A keresztnév és használata.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
11. A családnév és használata.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
12. A becenév és használata.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
13. A ragadványnév és használata.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
14. Összegezés.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	

Bibliografie

Bárczi Géza: *A magyar szókincs eredete*. Budapest, 1958.
Hajdú Mihály: *Általános és magyar névtan*. Budapest, 2003.
Hoffmann István: *Helynevek nyelvi elemzése*. Debrecen, 1993.
Hoffmann István: *Magyar helynévkutatás 1958-2002*. Debrecen, 2003.
J. Soltész Katalin: *A tulajdonnév funkciója és jelentése*. Budapest, 1979.
Kálmán Béla: *A nevek világa*. Budapest, 1973.

Kiss Jenő: *Társadalom és nyelvhasználat*. Bp., 1995.
Magyar grammatika. Szerk. Keszler Borbála. Budapest, 2000.
Magyar névkutatás a 21. század elején. Szerk. Farkas Tamás-Slíz Mariann. Bp., 2015.
Nagy Katalin-Szilágyi Varga Zsuzsa-Kis Tamás: *Bevezetés a helynévkutatásba*. Debrecen, 2022.
https://mnhp.unideb.hu/kutatasi_segedletek/bevhnkut/.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
2. Informatizált helynévi adatbázisok 1.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
3. Informatizált helynévi adatbázisok 2.		
4. A helynevek nyelvi elemzése 1.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
5. A helynevek nyelvi elemzése 2.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
6. A helynevek nyelvi elemzése 3.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
7. A helynevek nyelvi elemzése 4.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
8. A helynevek nyelvi elemzése 5.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
9. Informatizált személynévi adatbázisok.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
10. A keresztnévek nyelvi elemzése.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
11. A családnevek nyelvi elemzése.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
12. A becenevek nyelvi elemzése.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
13. A ragadványnevek nyelvi elemzése.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	
14. Összefoglalás.	Kiselőadás, megbeszélés, vita.	

Bibliografie

Bárczi Géza: *A magyar szókincs eredete*. Budapest, 1958.
Hajdú Mihály: *Általános és magyar névtan*. Budapest, 2003.
Hoffmann István: *Helynevek nyelvi elemzése*. Debrecen, 1993.
Hoffmann István: *Magyar helynévkutatás 1958-2002*. Debrecen, 2003.
J. Soltész Katalin: *A tulajdonnév funkciója és jelentése*. Budapest, 1979.
Kálmán Béla: *A nevek világa*. Budapest, 1973.
Kiss Jenő: *Társadalom és nyelvhasználat*. Bp., 1995.
Magyar grammatika. Szerk. Keszler Borbála. Budapest, 2000.
Magyar névkutatás a 21. század elején. Szerk. Farkas Tamás-Slíz Mariann. Bp., 2015.
Nagy Katalin-Szilágyi Varga Zsuzsa-Kis Tamás: *Bevezetés a helynévkutatásba*. Debrecen, 2022.
https://mnhp.unideb.hu/kutatasi_segedletek/bevhnkut/.

9. Az epizstemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A névtani ismeretek logikus rendszere	Kollokvium	70%
	Az elméleti és gyakorlati ismeretek pontossága, adekvát alkalmazása. A terminológia pontos ismerete. Kritikai attitűd.		
10.5 Szeminárium / Labor	A névtani elemzésnek, a névtani szempontokat követő szöveg- és korpuszelemzésnek, a névtani szótár használatának a kompetenciája	Szemináriumi dolgozat	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A tanulmányi eredmények értékelése 10 (tíz) és 1 (egyes) közötti egész érdemjegyekkel történik. Az 5 (ötös) érdemjegy igazolja a minimális tantárgyi kompetenciák megszerzését, a kollokviumon való átmenést.			

11. SDG ikonok

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

Kitöltés időpontja:
26.01.2025.

Előadás felelőse:

Csomortáni Magdolna

Szeminárium felelőse:

Csomortáni Magdolna

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 01. 29.

Bert Al. 19

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása